

Izhaja vsaki dan

Naročnina znaša

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglašje po 20 stot.; za smrtnice, zabvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov po 50 stot. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglašji po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON šte. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Čudno se suče misel v italijanskih glavah o sporazumljenju z nami!!

Vprašanje sporazumljenja med latinskimi in slovanskimi svetom se vzdržuje letos trajno v javnih diskusijah. Menda se nikoli se ni prelilo tolikih potokov — črnih in obrabilo toliko peres za in proti ideji sporazumljenja med Slovani in Italijani, kakor nekoliko mesecev sem! S tem vprašanjem se bavijo toliko oni, ki so za, kolikor oni, ki so proti sporazumljenju. In mi bi rekli, da so ravno ti poslednji, ki vendar pišejo in govorijo o sporazumljenju, da si se izjavljajo proti njemu, najklastičneje priče, da je ta ideja lepa, velika, ter da bo nje realiziranje neizogibno potrebno prej ali slej. V okolnosti, da se tudi ljudje, ki so nasprotni ideji sporazumljenja, vendar zopet in zopet povračajo k njej, je nevarljivo znamenje, da potreba sporazumljenja sili iz tal naravnih interesov obeh strani, ki naj bi sklenili to sporazumljenje.

In mi, ki pripadamo jedni teh strani, mi, ki nam je usojeno, da živimo z Italijani v najtesnejši skupnosti in v vsakdanjih neposrednih stikih, mi, ki dan za dnevom krvavo občutimo na lastni koži, koliko škodo in britkosti nam povzročajo ti večni boji z sodežani druge narodnosti, in ki se živo zavedamo, kako vse drugačen bi bil naš narodni, kulturni in gospodarski razvoj, ako bi mesto viharjev boja vladal blagodejni mir, ob katerem bi se vse tiste sile, ki jih absorbirajo sedaj borbe proti drugim, osvobodile in bi služile delu za — se: mi torej, ki vse to krvavo občutimo in se intenzivno zavedamo vsega tega — mi naj bi bili nasprotniki ideje pomirjenja z Italijani?! Ne, to nismo, ker, ako bi bili, bi bili sovražniki sami sebi! Človek zdravim razumom ne dela kaj takega.

Nikdar je nismo napisali ni ene besede, ki bi bila naperjena proti sporazumljenju. Bili pa smo in smo tudi danes nasprotni njim, ki hočejo sporazumljenje forcirati. Ne v zvezi temu, ampak ravno radi tega, ker si želimo sporazumljenja, smo proti forciranju. Sporazumljenja, prijateljstva med narodi, se ne da izsiliti, niti ne izdiplomtizirati. Za sklepanje prijateljstva med narodi je prvi pogoj: prava dispozicija za to na obeh straneh. Te dispozicije pa pogrešamo absolutno na italijanski strani. To opažamo tudi na tistih italijanskih straneh, ki se z besedo navdušujejo za sporazumljenje. Zato smo tudi v navskrižju s tistimi našinci, ki bi hoteli, da bi si latinski in slovanski svet že jutri ležala v — objemu. Nasprotujemo jim, ker vemo, da to ni možno — da je to za sedaj utopija. Mi pa moramo biti pametni politiki in opirati nogo na tla realnosti.

In da na italijanski strani res ni še ni-

ke dispozicije za sporazumljenje se Slovani, to nam je pokazal te dni zopet „Il Piccolo“ se svojim člankom „Meraviglie e agitazioni ingiustificate“, kjer se je bavil z našimi nastopi proti italijanski šoli pri sv. Ivanu. Z dotičnimi izvajanci je „Piccolo“ pokazal, da naši Italijani nimajo niti jasnega koncepta o tem, kaj je — sporazumljenje. Ves svet umeje sporazumljenje tako, da se na vsaki strani nekoliko odjenjuje, oziroma privoljuje, tako, da se ustvari nekako ravnotežje med žrtvijo in dobičkom na eni in drugi strani. Naši Italijani nikakor se ne morejo povspeti do pravega umevanja: da v svrhu sporazumljenja treba dajati ekvivalente za to, kar se ima dobiti. To nam je „Piccolo“ drastično pokazal, ko se je čudom čudil, da se mi še vedno razgrevamo proti mestnemu svetu radi italijanske šole pri sv. Ivanu, ko je vendar ta mestni svet pripravljen dovoliti nam — slovenske večerne šole po okolici. Tu imamo predloženo v bengalski luči, kako si Italijani slikajo v svojih glavah sporazumljenje z nami!! Njim ljudskih šol v obilici na vseh koncih in krajih in tudi notri med slovenskim ljudstvom; njim obrtnih šol, njim srednjih šol in njim — vseučilišče. A za vse to, naj bi mi dobili v kompenzacijo — par večernih šol po okolici! In „Piccolo“ se je čudom čudil naši — nenasiljivosti in nespravljenosti!! Njim vseučilišče in nam večerno šolo, morda v Trebach ali na Trsteniku! Mi naj bi se zadovoljili s tem! Ako bi se zadovoljevali s takimi kompenzacijami, ne bi ubijali samo svoje bodočnosti, ampak tudi svojo čast in narodno dostojanstvo! S tem bi pripoznali, da smo berači v tej državi! Le pes skače veselo, če so musiti in pijani ljudje vrgli z bogato obložene mize kako — že oglojeno kost. Mi pa nočemo biti narod beračev. Mi ne odnehamo od borbe, dokler ne izsilimo, da se bo računalo z nami kakor s faktorjem in se pogajalo z nami kakor enako vrednim kontrahentom. Mi zavračamo z indignacijo in ogorčenjem „Piccolovo“ insinuvacijo, da bi morali videti v naših Italijanih svoje najboljše prijatelje že zato, ker nam hočejo dati morda kako večerno šolo.

„Piccolo“ apostrofira Slovence v zaključku svojega članka, češ, da s takimi agitacijami (shod pri sv. Ivanu) ne bodo koristili svoji stvari, ker Italijani da se ne bodo dajali po ničemer ovirati, da ne biskrbeli in povspeševali italijanskega pouka. „Piccolo“ je hotel menda reči, da bi mi v prijateljstvu z Italijani več koristili svoji stvari. O da, res je, ali — v prijateljstvu, postavljenem na pošteno sporazumljenje! Ali ravno tega nočejo umeti Italijani, kaj je to:

stveno že davno pomaknjen v kraljestvo pravljic in niti visoka, mogočna prikazen, inponujoča zunanost ni neobhodno potrebna za hipnotizirerja.

„Aho hoče kdo hipnotizirati“, pravi prof. Forel, in pri tem pred vsem doseči terapevtskih poskusov, se mora najprej oborožiti z veliko potrpežljivostjo, z vneto, z doslednostjo, z varnim nastopom in z iznajdljivostjo v zvijačah in zmedah. Največji sovražnik posrečenja pa je pomanjkanje zanimanja. Kdor hoče magnetizirati stroju podobno po kakem danem navodilu, bo dosegel zelo slabe vspehe kakor hitro bo privlačna sila novosti pri kraju, posebno, ako se duševno ničesar ne prizadeva. On sam bo vedno bolj otrpeval, njegovi pacienti vedno manj. Drug sovražnik je nezaupljivost, bojzljivost, strah pred smehom drugih, pred simulacijo hipnotiziranja, vsakovrstni pomisleki in dvomi. Ta drugi sovražnik, ki je začetkoma najhujši, pa kmalu izgine, do dobimo nekoliko vaje, in k popolni veljavi pride potem prvi, zoper katerega mora vedno bojovati. Večkrat celo lahko opažamo, da se doseže manj uspeha, ako je hipnotizer plah ali utrujen, kajti nevede spozna hipnotiziranece to slabost.

sporazumljenje?! In dokler nam bodo insinuirali n. pr., da naj mi za obilico ljudskih, obrtnih, strokovnih šol in eventuelno univerze na italijanski strani, vidimo zadostno kompenzacijo v kaki — večerni šoli, dotlej bomo vedeli, da na italijanski strani še vedno ni dispozicije za sporazumljenje z nami in dotlej tudi do sporazumljenja — ne pride! To naj si zapomnijo toliko Italijani, kolikor tudi naši ljubi prijatelji v Dalmaciji. Nikdar se ne bomo poniževali toliko, da bi pod mizo pričakovali — oglojenih kosti, ko vemo, da imamo pravico sedeti pri mizi. Raje bomo še nekoliko časa trpeli škodo in britkosti boja, nego da bi trpeli sramoto pod — mizo!

Volilna reforma rešena v odseku.

Včerajšnji dan je brez dvoma zgodovinske važnosti v ustavnem življenju Avstrije. Odsek je z veliko večino vsprejel kompromisni predlog poslanca Gessmanna glede varstva razdelitve volilnih okrajev. Ta točka je bila zadnja po redu in zelo kritična. Zdelo se je že, da ne pride do kompromisa in da ob po Nemcih zahtevanem varstvu volilnih okrajev v zadnjem trenutku ponesreči vse to delo velike politične reforme. Kolika je bila nevarnost, o tem govori najglasnejše fakt, da je predvčerajšnjim cesar pozval k sebi vse tri ministre-rojake — Nemca Pradeja, Čeha Pacaka in Poljaka Dzieduszyckega ter železniškega ministra dra. Derschatto — katerim je nujno polagal na srce, naj vporabijo ves svoj vpliv na svoje stranke, da odsek vsprejme načrt volilne reforme.

Tako se je tudi zgodilo v včerajšnji seji v odseku za volilno reformo. Baronu Becku se je posrečilo, kar se ni hotelo posrečiti ni Gautschu ni Hohenlohe-u. Volilna reforma pride sicer še v plenum zbornice, kjer se bo sicer še govorilo, še predlagalo in še protestiralo, ali končno obvelja po filozofskem reku našega ljudstva: kar je, je. Baron Beck je torej dosegel svoj cilj in njegovo ime ostane tesno spojeno z novo politično in parlamentarno ero v Avstriji. Nikdar več ne bomo volili v državni zbor po starem zistemu Schmerlingovem in volitev na podlagi principa zastopstva interesov ne bo več! S temi besedami je markantno označena zgodovinsko-važna evolucija, ki se vrši v tem času v političnem in ustavnem življenju Avstrije. — Baron Beck ima vspeh na svoji strani, drugo vprašanje pa je, da-li so bila sredstva, ki se jih je poslužil v zadnjem kritičnem hipu neoporečno ustavnega stališča — to je vprašanje, ki meče senco na Beckov vspeh. Avdiencijo, v katero so bili pozvani predvčerajšnjim ministri, je brez dvoma zaprosil ministerski predsednik Beck, da izraz volje krone pomaga premagati težave. Baron Beck je torej stavil tudi krono v kontribucijo, kar absolutno ni korektno s konsti-

tucionalnega stališča. O doseženem „kompromisu“ glede varstva razdelitve okrajev si pridržujemo sodbo. Tu sledi brzoglavno poročilo o včerajšnji seji odseka za volilno reformo:

Odsek za volilno reformo.

(Brz. poročilo).

DUNAJ 25. Odsek za volilno reformo je danes dopoldne nadaljeval razpravo o § 42 državnoborskega volilnega reda.

Posl. Gessmann je stavil nastopni predlog: O spremembah §§ 1, 4, 5, 33 do 37 in 42 tega zakona ter zakonu priloženega tabelarnega dostavka o razdelitvi volilnih okrajev je možno veljavno sklepati le ob navzočnosti najmanj 343 členov poslanske zbornice. V to število se pa nima všteti poslanec, ki so ob enem členu vlade, členu predsedstva in zapisnikarjev, ki obavljajo posle na dan glasovanja. Ako se ima spremeniti določba §§ 34 do 36, ki govori o istodobni volitvi dveh poslancev v enem in istem volilnem okraju, tedaj je za veljaven sklep potrebno, da je navzoča vsaj več nego polovica poslancev iz tiste dežele, v kateri se nahajajo taki okraji. Ako se gre za spremembo o razdelitvi takih volilnih okrajev, tedaj velja ravno omenjena odredba glede poslancev one dežele, v kateri so dotični volilni okraji. Ako ni možno sklepati radi nezadostnega števila navzočih, tedaj je smatrati stavljeni predlog odklonjenim. O predmetu, o katerem govori prvi odstavek te predloge, ne bo možno razpravljati okrajšanim potom, kakor ga določa § 42 zborničnega poslovnika.

Načelnik odseka je hotel dati na glasovanje, se-li ima o tem predlogu otvoriti nova debata. Predlog je bil odklonjen. Na to je posl. Kaiser energično govoril proti novemu kompromisnemu predlogu ter v obče proti volilni reformi ter je v svojih nadaljnjih izjavah polemiziral proti včerajšnji avdienci parlamentarnih ministrov pri cesarju. Potem sta govorila posl. dr. Pergelt in Choc, nakar je bila seja prekinjena za 10 minut. V tem presledku so se vršila pogajanja med poslanci o predlogu posl. Gessmanna.

Ob 1 1/2 uri popoldne je bila zopet seja otvorjena ter so členu odseka glasovali o kompromisnem predlogu posl. Gessmanna, ki je bil z 32 proti 12 glasevi vsprejet, s čemer je rešen preporni § 42 o varstvu razdelitve volilnih okrajev. Na to je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri ob 10. uri predpoludne.

Novi avstro-ogrski minister za vnanje stvari.

Novi avstro-ogrski minister za vnanje stvari, Alojzij baron Leks Aehrenthal, je bil rojen dne 27. nov. leta 1854, torej je v najlepši moški dobi. Vseučiliščne študije je absolviral v Pragi in v Bonnu v Nemčiji. Po

vzbujajo vsak trenutek; jaz pa ostajam stacioniten, držim trepalnice skupaj in govorim: „Spite dalje!“ Hipnotizer naj nastopa z mirno, mrzlo gotovostjo. Ako je v resnici, ali samo navidezno negotov, se poprime oseba tega obotavljanja in si vstvari neko protisugestijo, ne zaspi potem, ali pa se vzbuja vedno zopet znova. Ako se hipnotizer navidezno zelo trudi, ako takorekoč krvavi pot poti pri hipnotiziranju, bo oseba prevzeta od misli, da jo je zelo [teško] hipnotizirati; čim manje se brigamo zanjo, tem manje upliva, čuti nase. Najboljši svodoki za uspeh pri postopanju so mir, gotovost in priprostost. Na mnoge, še nepopolne hipnotizerje lahko zelo slabo uplivajo znamenje še ostale zavesti, kakor smeh, premikanje rok, odpiranje oči, govorjenje; ti mislijo, da je oseba nepokorna ker se smeje, ali kako drugače razodeva. Pozabljajo pa pri tem, da je hipnotizirana oseba še vedno zavedajoče se bitje, ki sliši, premišlja in pripuša, da delujejo na njo vtisi okolice.

Sicer se to pogosto dogaja samo v začetku. Po večkratnih poskusih pa postaja hipnoza navadno že v začetku trdnjša. (Pride še.)

PODLISTEK.

Kaj je hipnotizem?

Navodilo, kako lahko vsakdo hipnotizira.

Po raznih virih sestavil M. L.

Hipnoza in sugestija.

Razum teh pogojev, ležečih v osebi ki jo mislimo hipnotizirati, so še nekateri izven dotične osebe.

Tako n. pr. zamore moteč šum preprečiti pri prvih poskusih nastop hipnoze. On odvrta pozornost in prepreča tako k hipnozi potrebno psihično stanje. Pozneje, ko se je oseba naučila koncentriranja misli, je hrup manj nevaren. Potrebno pa je za hipnotične poskuse, da so v obližju izogibamo vsakega znamenja nezaupljivosti. Vsaka najmanjša beseda, kretnja zamore izjaloviti hipnotičen poskus. Ako pa ni ničesar hipnozo ovirajočega, potem lahko vsakdo hipnotizira, ako ima resnično voljo za to in si prisvoji potrebne lastnosti. Magetični fluidum, ki priteka iz rok le nekaterih ljudi in dela samo te osebe pripravne za hipnotiziranje, je znan-

dovršeni študijah se je posvetil diplomatski karijeri. Prvo nameščenje je dobil leta 1877 kakor ataše na avstro-ogrskem poslanstvu v Parizu. Pozneje je služboval v ministerstvu za zunanje stvari na Dunaju (pod pokojnim grofom Kalnokyjem) kakor prezidijalist. V tem položaju je imel mnogo prilike seznaniti se z mnogovrstnostjo diplomatskega poslovanja. Na to so ga poslali na poslanstvo v Petrogradu, dokler ni bil v letu 1895 imenovan diplomatskim odposlancem v Bukarešti. Od tu se je povrnil zopet v Petrograd na prevažno mesto avstrijskega poslanika. Njemu pripisujejo velik del zasluge, da so se odnosi med dunajskim in petrogradskim dvorom zboljšali in da je prišlo do sporazumljenja glede postopanja ob balkanskem vprašanju. Baron Aehrenthal je bil na važnem mestu v Petrogradu od leta 1906 pa do sedaj, ko je imenovan ministrom za zunanje stvari, torej vrhnim šefom avstro-ogrške diplomacije.

Baronu Aehrenthalu pripisujejo velike diplomatske sposobnosti. Pravijo, da to ni diplomat stare šole, ampak človek širokega obzorja, modernega naziranja in brez tesnosrčnih predsodkov. Mož je sicer iz nemške rodbine in vzgoja mu je bila nemška. Ali v nacionalnem pogledu se je mož menda že v mladih letih otresel prenapetosti in se držal praktičnega smisla. Čas svojih nauk v Pragi je n. pr. modro porabil tudi v to, da se je priučil češčini v govoru in pisavi.

Spričevala torej, ki mu jih pišejo sedaj niso neugodna. Ali bodočnost pokaže še le, da-li bo dorasel veliki nalogi, ki jo je prevzel. Vodstvo zastopstva interesov take velike države pred in nasproti drugim državam, je že samo na sebi naloga, ki stavlja največje zahteve. A v koliko več meri sedaj za barona Aehrenthala! Kajti dedščina po nesrečnem Goluchowskem pač ni prijetna in gigant-sko bo delo, ako bo sedanji minister samo le na Balkanu hotel sanirati grehe prejšnjega ministra. To delo saniranja je velikansko, ali označiti se da s par besedami: grof Goluchowski nam je napravil zaupanje in simpatije slovanskih narodov na Balkanu, baron Aehrenthal jih ima zopet pridobiti!

Delegacije in ekspozice novega ministra za zunanje stvari.

V dunajskih parlamentarnih krogih se govori, da bodo delegacije mesto dne 24. novembra, sklicane še le 15. decembra. S tem se hoče dati časa novemu ministru zvanjih stvari, baronu Aehrenthalu, da sestavi svoj ekspozice o vnanji politiki, ki ga poda delegacijam.

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo).

BUDIMPEŠTA 25. Zbornica je nadaljevala specijelno debato o zakonu za povspenjevanje industrije. Vsprejeti so bili prvi štirje paragrafi zakona. Pri § 4 se je posl. Julij Manju (romunski nacionalist) izjavil proti diskrecionelni oblasti, ki se jo ima podati vladi. Polemiziral je proti zadnjim izvajanjem državnega tajnika Szterenyi-ja, ker je po njegovem mnenju v čisto gospodarsko stvar vpletal narodnostna vprašanja. Na neki mejklic je izjavil Manju, da ni Oger in da v dveh tretjinah dežel bivajo narodnosti. Predsednik je radi tega izraza, ki je proti državnemu pravu, pozval posl. Manju na red. Na to je bila seja zaključena. Prihodnja seja v soboto z nadaljevanjem današnjega dnevnega reda.

Drobne politične vesti.

Prenos Rakoczy-jevih ostankov. List „A Nap“ v Košicah, kjer pokopljejo smrtne ostanke Rakoczy-ja, poroča, da je zborna poveljništvo sklicalo vse častnike ter jim ukazalo prečitati povelje glede vedenja povodom prenosa Rakoczy-jevih ostankov. V tistih vojašnicah, mimo katerih pojde mrtvaški sprevod, bo 150 oken na razpolaganje častnikom in njihovim družinam. Drugod ne smejo nikjer gledati sprevoda, niti na njem sodelovati, razun onih častnikov, ki so v rodu z Rakoczy-jem. Vojski se morajo tega dne redno vežbati, a na ulici se ne smejo niti pokazati. Omenjeni list vprašuje, kdo da je izdal to povelje?

Kakor poročajo iz Budimpešte, je tudi častnikom v Budimpešti prepovedano, da se ne smejo vdeležiti slavnosti povodom prenosa Rakoczy-jevih ostankov.

Domače vesti.

† Jakob Pegan, veleposestnik in dolgoletni župan v Avberu na Krasu je po mučni

bolezni umrl dne 24. t. m. v svojem 63. letu.

Pokojni je bil navdušen narodnjak, nemoren delavec kakor župan v blagor svoje občine, požrtvovalen za narodno stvar, posebna opora pa domačemu bralnemu društvu „Kraški Vrh“, ki mu je bil trajni predsednik.

Občina ga bo težko pogrešala in mu ohrani hvaležen spomin.

Imenovanje v okrajni bolniški blagajni in „Indipendente“. Obče je znano, da je pred nekolikimi leti bilo razpuščeno vodstvo tukajšnje okrajne blagajne radi nerednosti v poslovanju ter da je bil imenovan vladnim komisarjem dr. Feruccio Cimadori, a da je pozneje bil odpuščen ravnatelj zavoda dr. Vignini, kojega posle je tudi začasno prevzel omenjeni dr. Cimadori. Pri zadnjih volitvah za vodstvo omenjenega zavoda so zmagali socialisti. Vse je bilo radovedno, koga bo imenovalo novo socialistično vodstvo ravnateljem na mesto odpuščenega dr. Vignini-ja. Za to mesto sta se potegovala dr. Cimadori in dr. Puecher, poslednji poznani socialistični vodja. Prav za prav je bila radovednost glede tega imenovanja neopravičena ter je bilo pričakovati, da bodo socialisti imenovali dr. Puecher-ja brez ozira na kvalifikacijo za tako mesto. In tako se je tudi zgodilo. Te dni je bil imenovan ravnateljem okrajne bolniške blagajne omenjeni odvetnik dr. Puecher s plačo 9000 kron letnih in s penzijo. Zastoj se je trudil dr. Cimadori toliko let z urejevanjem zamotanih razmer okrajne bolniške blagajne, zastoj je bil pripravljen, tako se nam zatirja od neke strani, žrtvovati svoje dosedanje politično prepričanje v svrhu imenovanja ter se odreči italijanski nacionalistični stranki. Imenovanje dr. Puecher-ja pa je dalo povod predvčerajšnjemu „Indipendentu“, da se je zaletel v socialistično stranko se vso silo v članku naslovljenem: „Di una nomina“. Nočemo slediti „Indipendentu“ v onem delu članka, v katerem proslavlja zasluge in zmožnosti dr. Cimadori-ja za vprašavno mesto. To je stvar, ki se nas ne tiče. A zanimiv je zaključek članka, ki se mej drugim glasi:

„In pojasniti hočemo takoj kake naravi da je, po našem naziranju storjena napaka. Mesto ravnatelja okrajne bolniške blagajne je stalno s pravico do pokojnine. Znano je pa, da je odvetnik dr. Puecher v prejšnjem času ostavil mesto uradnika, ki je je imel pri tukajšnji finančni prokuri: oficijelen vzrok njegove ostavke so bili zdravstveni oziri. Da se je tako važno mesto poverilo osebi, ki ne nujno gotovih zdravstvenih pogojev, je napaka v administrativnem smislu; in to je torej prva napaka upravnega sveta bolniške blagajne, da je izpostavila isto riziku, ki bi se ga lahko bila ognila.“

Ta misel velja pa samo tedaj, ako se vsprejme oficijelno verzijo, zakaj da je dr. Puecher ostavil svojo službo na finančni prokuri; toda vzlic temu je on lahko povsem zdrav, kar mu iz vsega srca želimo. Da, on je bil tako zdrav, da je istega dne, ko je radi boleznii izstopil iz svoje službe, bajé zamogel predložiti nekemu zavarovalnemu zavodu zdravniško spričevalo, ki je potrjalo, da je telesno popolnoma zdrav ter da se je zavaroval na življenje za znesek pokojnine, ki mu je bila dodeljena. Ako je to res, tedaj je, kakor se to izraža v navadnem jeziku, simuliral in napaka upravnega sveta bolniške blagajne v administrativnem pogledu odpada. Toda na dan prihaja druga napaka in to še večja.

Znano je, da med največje rane okrajnih blagajn spadajo ravno simulirani, proti katerim morajo z največjo energijo nastopati zdravniki, kontrolorji in sploh osobe blagajne. Lepo vlogo bi znal igrati na svojem mestu sodrug odvetnik dr. Edmund Puecher! Delavec-simulant, ki hoče goljufati upravo, bi se znal nahajati v ugodnem položaju pred ravnateljem, ki bi težko našel odločnih in jasnih razlogov, da bi mu dokazal, da se ne sme dopuščati simulacije ter da jo je obžalovati.

Toda še z drugega stališča je pogrešila blagajna: in sicer se stališča socialistične vesti. Ista dopušča svobodo naziranja in misli in svobodo besede; dopušča in zahteva sploh za vsacega vso svobodo. Toda vse to zna stranka pozabiti, zna poteptati, ako to zahteva volja njenih voditeljev. Dr. Cimadori se je nahajal na mestu, ki je je izvrševal vestno, bil je češčen in cenjen od vseh, tudi od socialistov nadzorstva, ki so ga v njegovi službi ponovno potrdili, in potem ko je v vseh

ozirih odgovarjal vsem zahtevam, so ga spodbili, ker ne pristaje na socialistične ideje. To je vsaj edini pravi vzrok, ki so ga priznali in ki ga zamorejo priznati gospodje eksekutivi. In mi se hočemo ustaviti samo pri tem ter konstatovati, da je vse to nasprotno socialistični zavesti, tako, da če bi se bil tak slučaj pripetil v kaki privatni tovarni, v zavodu, ki ga upravljajo buržoaziji, bi to bil dovoljen povod za štrajk, dokler bi se prizadetemu ne dalo prav. Tukaj se gre za prelomljenje najelementarnejših pojmov pravičnosti in pravice in radi tega ne ponehamo grajati servilnosti upravnega sveta nasproti eksekutivi; nje servilnost in brezvestnost, ki sama od sebe opravičuje vsako najstrožjo kritiko.“

Tu citirana izvajanja „Indipendente-jeva“ bi mi mogli večim delom podpisati z obema rokama. Gospodje socialisti so jako strogi in moralni, ko presoajo postopanje drugih strank in pristašev istih. Ko pa se gre za njih koristi, niso več tako skrupulozni v izbiranju sredstev, ki imajo voditi do cilja njih stranko in člene iste. Kaj bi porekli socialisti, ako bi odlični člen naše stranke porabil pripadnost k stranki v svoje privatne namene? To bi bil vik in krik! To bi se napadalo buržoazijo in buržoazije! Sedaj pa vprašamo, kdo je veči buržoa, g. dr. Puecher z masno plačo 9000 kron na leto, ali pa naši neumorni narodni delavci, ki se trudijo noč in dan za narod, ne da bi se mogli nadejati tako masno plačanih pluh? Odgovor je menda lahek za vsakega. Ali da se dobro razumemo, mi nimamo ničesa proti temu, da pride socialist do dobre službe, samo se zavarujemo proti temu, da bi se v bodoče od socialistične strani napadalo naše narodne delavce radi tega, ker si v potu svojega obraza služijo svoj kruh. Kar je prav za enega, naj bo tudi prav za drugega. Slučaj Puecher pa bodi v izgled vsem našim domačim kritikastrom, ki zavidajo vsakega narodnega delavca, ki si je z dolgoletnim in napornim delom pomogel do boljšega kruha, dočim socialisti bogato odškodujejo pristaša, ki si še ni pridobil posebnih zaslug za stranko.

Indipendente proti Jadranski banki.

V včerajšnji notici pod gornjim naslovom se je urinila neljuba tiskovna pomota. Pobijajoči neresnično vest „Slovenčev“, da je že večina magistratnih uradnikov zadolžena pri „Jadranski banki“, smo pisali, da se „Jadranska banka“ kakor eminentno trgovski denarni zavod ne peča s takimi posojili, ki ne spadajo v njen delokrog, temveč v delokrog navadnih posojilnic, dočim je tiskarski skrat premenil besedo „navadnih“ v „narodnih“, kar nima pravega smisla.

Brezplačna reklama. — Prejeli smo: Brezplačno reklamo delata „Il Piccolo“ in „L'Indipendente“ „Jadranski banki“ in drugima našima denarnima zavodoma! Sobotni članki imenovanih dveh italijanskih listov dokazujejo, da se laška gospoda zelo, zelo boje naših denarnih zavodov. Ves strah izhaja iz okolnosti, da naši denarni zavodi uradujejo v slovenskem, oziroma (Jadranska banka) v vseh jugoslovanskih jezikih in da bi to moglo vplivati na ostale lokalne zavode toliko, da bi bili ti siljeni oskrbeti se z uradništvom zmožnim — našega jezika! To bi bil grozen udarec za sedanje laške uradnike, osobito za one, ki znajo le laški in še to le za — silo! No, gospoda so se preveč prestrašili! Mi Jugoslovani ne mislimo na nikako odstranjevanje italijanskih uradnikov in gotovi naj bodo ti naši kolegi, da jim ne želimo nič slabega. Umeje se, da bodo naši denarni zavodi uradovali v našem jeziku in da bodo tudi z ostalimi mestnimi denarnimi zavodi kolikor toliko v zvezah. Radi tega pa ni nujno potrebno, da bi uradniki dotičnih denarnih zavodov že takoj sedaj govorili in pisali naš jezik. Da se priuče našemu jeziku, imajo dovolj časa na razpolago. Poslušajte, gospoda nasvet, ki vam ga je priobčil vaš list „L'Indipendente“ in učite se pridno jugoslovanskih jezikov — kakor smo se mi naučili vaše lepe italijanščine! Mesto da pišete članke proti nam in našim zavodom, vzemite v roke slovnico in druge take pripomočke in videli boste, da bo to izdatno koristilo, ne samo na finančnem polju, ampak pomore vaše učenje našega jezika do tega, da se bomo bolj poznali in — spoštovali!

Sploh pa je čudno, da se nas, ki smo vaši tisočletni sosedje in someščanje, tako bojite! Saj nismo mi nikdar vprašali po vaši lastnini in si je tudi danes ne želimo. Kar je vašega, naj le ostane vaše še za naprej — mi hočemo varovati in ohraniti le, kar je

našega in pa rešiti — kar se nam je v teku stoletij — ukradlo! Nemcev pa, ki so tu tujci in ki so vam že pograbili skoraj vso večjo trgovino ter so vas obkrožili na vse strani z nakupovanjem najlepših in dragocenejših posestev — se ne bojite?!

Tu, tu je polje za složno našo in vašo obrambo, ne pa bežati pred nami, ki smo tu vaši naravni sosedje! Dokler se ne spametujete in spoznate, od katere strani vam preti resnična poguba, dotlej se boste pogrezali vedno globlje in bati se je — ako ne nastopijo med vami pametnejši možje — da pogreznete na zadnje vi in — mi!!!

Čvekanje o politiki in onih par mejnarodnih izrazov, ki jih je navedel „L'Indipendente“ in s katerimi bi nas hoteli smešiti, je vse taka budalost, da ne zasluženiti odgovora resnih ljudi!

Vam je vse politika! Ako mi zahtevamo eno šolo se slovenskim učnim jezikom za tisoče naših otročičev, je to vam politična agitacija; ako zahtevamo enake pravice v uradih, v katerih imamo z vami enake dolžnosti in bi morali imeti tudi enake pravice — tedaj vidite vi „dobri“ gospodje v naši naravni zahtevi — politiko!

Vse, vse, kar mi zahtevamo, je vam le politično rovarjenje, a ko plačujemo denarne in krvne davke, tedaj pa — naj bi si najemali tolmače, ako ne znamo sladkega jezika „del si“ in ako si nočemo, ali ne moremo pomagati z blaženo nemščino, kateri dajate vi v svoji slepoti predprave, pred našim deželnim jezikom! To ni politika — kaj ne?!

Resni postanite in ne zibajte se v svojih zastarelih domišljijah in stvar krene na boljše za nas in — za vas. Brejski.

V Avstro-ogrski banki, ki je državni zavod, ni niti enega uradnika, ki bi razumel naš jezik!

Te dni je šla v to banko neka kmetica, ki je prosila, naj bi ji izmenjali nekaj denarja. Uradniki so jo vprašali, z n a l i i t a l i j a n s k i, a ko je žena rekla, da ne zna, se se jej rogali in rekli: Tu se mora govoriti italijanski, drugače se ne opravi nič!!

Mož, ki je bil navzoč in od katerega smo doznali to — neverjetnost, nas je vprašal: Ni-li to škandal, da se take neverjetnosti dogajajo v državnem denarnem zavodu, ki ima edini dolžnost, da izmenjuje vsakovrstne državne novce? Škandal je in to najumazanejši škandal!!

Upamo pa, da se kedo zgane in da se odpravi ta — politika!

„Banca Union“ pošilja okolo naših trgovcev svoje agente, ki imajo nalogo, da prepričajo našince, da bi se v svojih trgovskih stvareh posluževali te banke!

Vse to dela — strah in zavist pred našo „Jadransko banko“! Nizki so — nizki!!

Ali to ni politika?! Prejeli smo: „Banca Commerciale Triestina“ odpre v najkrajšem času (Menda že prih. mesec) filijalko Splitu! Ni morda tudi tu nekoliko politike — a gospod Mayer?!

Užitinski davek v Istri. Vsled odloka finančnega ministerstva od dne 5. 10. se bo pobirala užitnina vina in mesa za leto 1907. v državni upravi v sledečih davčnih okrajih: Buzet, Podgrad, Krk, Lošinj, Piran, Poreč, Motovun itd.

Slovenski je zab' la, nemški ne zna! V ulici Belvedere služi gospica-Slovenka, ki pa trdi, da je Nemka, češ: „frštee niks slovenis“...! Možno že, da se dobi včasih kak kalin, ali (kakor pravijo Nemci): „Gimpel“, da jej vrjame, ali razsodnega človeka ne vara! Gospica bi morala prej svojo glavo zamenjati, kajti njen sedanji obraz je slovenskega tipa; dalje bi morala dobiti drugega očeta, ki ne bi izgledal korenito po „kraški“ ter je ne hodil le slovenski govoreč obiskovat s košarico na roki, slednjič pa bi morala dobiti si mlekarico iz Berolina, da bi jej ne bilo treba pred hišo s sl. okoličankami oprežno-počasi in tiho slovenski govoriti. O, kako grozno jo je sram, kadar prihaja v Trst njen očka ter hoče po ulici govoriti jezik svojih dedov: gospica ga baje desetkrat rajše posluša v hiši! Ali pa bi se ne prijel za glavo ta priletni oče, če bi izvedel domov, da hčerka naenkrat ne zna več — slovenski, in to na njegova častitljiva stara leta?! O, pamet, kje si običala...?!

Komur bo priložnost spoznati to Evino stvarico — naj le moško govori slovenski, ker tudi ona najbolje umeje tako. Ali takozvani „nobel“-jezik [nemški] je ne dviga v višave, ampak jo pokriva z deležem, ki so ga deležni

od svojega naroda breznajčajneži in izdajalci...! Te obsoja ves širen narod, želi jim, da bi jih nikdar ne bila nosila zemlja ter se obrača od njih se studom...!

Zaderski nadškof. Včeraj dopoldne je z Dunaja dospel v Trst zaderski nadškof dr. Matej Dvornik ter se je nastanil v hotelu „de la Ville“.

Občinski zastop trga Vipave je soglasno izvolil grofa Karola Lanthierija častnim izvoljenim.

Koliko nosijo tujci na Štajersko? Po računskih zaključkih za l. 1905. je znašal brutto-dohodek iz prometa s tujci po vsem Štajerskem 23 milijonov kron; od tega odpada na okraj Gröbming 5 in pol milijonov, Bruck na Muri 3 in pol milj., Gradec mesto 1 in pol milijona, Gradec okolica 1 in tri četrt milijona, Ptuj 1 milj. itd.

Električni tramvaj v Ljubljani je imel leta 1905 dohodkov 115.909 K 60 st. Stroški so bili tako veliki, da je bilo prebitka le 193 K 49 st. Vozovi so prevozili vse leto 408.997 km. Tvrdba, ki je lastnica tramvaja, je istega ponudila mestu, da ga kupi in sicer z izgubo mnogo družbenega kapitala.

Neznani tatovi so čevljarju Nikolaju Emerico, ki je vratar hiše št. 3 v ulici del Mercato vecchio, ukradli par novih, še ne dovršenih čevljev vrednih 6 kron.

Kmalu je prišel v pest. Krčmar Gregor Lovič, ki stanuje v ulici dei Coppa št. 7, je prijavil predvčerajšnjim popoldne na policiji, da je neznan tat s ponarejenimi ključi udril v njegovo stanovanje, in to v času od 1/2. do 1/2. 3. ure popoldne. Iz njegove sobe da je tat ukradl več dragocenih predmetov v skupni vrednosti 353 kron, a v sobi njegovega druga Simiča da je ukradl srebrno uro in zlato verižico, v skupni vrednosti 75 kron.

Ob 8. uri in pol zvečer je bil pa v neki krčmi v ulici Porporella aretovan 26-letni Josip Bruck, ki je izgnan iz Avstrije. Mej potjo, ko ga je redar tiral v ulico Tigor, kjer je ponočni policijski urad, je aretovani zagnal od sebe srebrno uro in zlato verižico, ki ju je pozneje Simič spoznal za svoje.

Ker je imel pri sebi dolgo bodalo, popolnoma novo, je bil predsinočnim aretovan kurjač Fran D., ki stanuje v ulici sv. Franciška in služi na Lloydovem parniku „Vindobona“. Fran D. je bil namreč zaspal na tleh v ulici del Coroneo. Prišel je redar in ga vzbudil. Ko se je vzbudil in vstal, je pa padlo od njega rečeno bodalo.

Čevljar je skušal okraštiti čevljarja. Na zahtevo čevljarja Antona Mikoliča, ki je vratar hiše št. 18 na Corsu, je bil aretovan 18-letni čevljar Atilij M., ki stanuje v ulici della Fonderia. Mikolič je namreč našel Atilija v veži hiše, katere je vratar, poleg okna svoje delavnice, a na tem oknu je zapazil par čevljev in par podplato, za katere je dobro vedel. Da jih je bil pustil na mizici v delavnici in ne na oknu. Jasno mu je bilo torej, da ga je hotel Atilij okraštiti, in zato ga je dal aretovati.

Samomor. Včeraj popoldne okoli 2. ure, je neki neznan, prileten mož skočil se zidu v ulici di Romagna na spodaj se vijočo ulico Fabio Severo. Skočil je z višine kakih 10 m. Neki redar, ki je to videl, je takoj prihitel k nesrečniku, a ta je imel lobanjo zdrobljeno in je trenotek za tem umrl. Zdravnik dr. Usiglio, ki je šel slučajno tam mimo, je tudi pristopil ter izjavil, da ni niti treba klicati na pomoč zdravnika, ker bi bila vsaka pomoč brezuspešna. Truplo samomorilca so prenesli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Samomorilec je popolnoma neznan. Pri njem niso našli nikakega papirja in tudi nič drugega, iz česar bi se bilo dalo dognati, kdo da je bil. Mož je moral biti star kakih 70 let. Je visoke postave in širokih pleč ter ima polno sivo brado. Pri njem so našli srebrno uro in iglo, kakoršne rabijo pri šivanju vreč, iz česar — kakor tudi po obleki — bi se dalo sklepati, da je bil težak.

Koledar in vreme. Danes : Demetrij, mučenec ; Nikodim ; Vranica. — Jutri : Sabina, mučenica ; Lovorko ; Srebra. — Temperatura včeraj : ob 2. uri popoldne + 19° Celsius. Vreme včeraj : lepo.

Društvene vesti in zabave.

Na Kontovelju priredi v nedeljo dne 28. t. m. dramatični odsek pevskega društva „Danica“ priljubljeni igrokaz v 5. dejanjih : „Na Osojah“. Zagotovljeno je, da se bo nudilo slavnemu občinstvu mnogo zabave, kakor tudi dobre kapljice, ki jo „Gospodarsko društvo na Kontovelju“ običajno toči.

Pevsko društvo »Slava« v Sv. Mariji Magdaleni Spod. bo imelo svojo koncertno veselico prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. v novopreslikani dvorani g. Josipa Miklavca. Kdo med Tržačani in okoličani ne pozna še tega pevskega zbora, vsaj po imenu? Mislim, da je ni vasi v tržaški okolici, kamor ne bi bilo to društvo že priredilo svoj izlet oziroma se udeležilo veselice bratskih pevskih društev. Da ni to društvo že dve leti priredilo svoje veselice, je bil glavni vzrok, da ni hotelo tekmovali z drugimi bratskimi društvi. Tudi minolega poletja je magdalenski pevski zbor trikrat napovedal svojo veselico, in vsakokrat jo je zopet preklical radi drugih bratskih društev. Sedaj je pa definitivno odločeno, da se bo veselica vršila dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne.

Odbor je storil vse, da bo veselica tem sijajnejša in gostilničar, g. Josip Miklavc, se je preskrbel z izborno vinsko kapljico, da lahko pogosti došle goste. Upati je, da se naši Magdalenci, bližnji Škedenjci, S. Jakobčani in Tržačani v obilnem številu vdeležijo koncerta magdalenskega pevskega zbora. Veselica se bo vršila tudi ob slabem vremenu.

Možka podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti je imela v ponedeljek nadaljevanje svojega občnega zbora ki se je bil dne 14. avgusta vsled jednoglasnega sklepa odložil pri V. [točki dnevnega reda : radi notranjih stvari. Predsednik g. Ivan Gerdol je otvoril občni zbor zahvalivši, da so prišli v tako lepem številu na to važno zborovanje. Povdarjal je, da je glavno vodstvo vsled sklepa z dne 20. 9. preklicalo odlok po želji gg. zborovalcev, ki so prisostvovali zadnjemu občnemu zboru. Zborovalci so z zadovoljstvom v interesu stvari vzeli na znanje to objavo.

G. zastopnik centralnega odbora prof. dr. Mrhar, je povdarjal, da je bilo glavno vodstvo krivo informirano in da radi tega je preklicalo dotični odlok, želeč, da bo odbor podružnice gledal na to, da bo podružnica služila v napredek in korist Slovencev v Rojanu.

V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje : Fran Godnik, predsednikom ; Mihael Vončina, c. k. nam. oficijal, tajnikom ; Silvester Pertot, blagajnikom ; namestniki : Julij Mikota, Josip Katalan in Fran Mikelič. Pregledovalci računov : Anton Bremic, Matija Znidaršič in Anton Marvič.

Novoizvoljeni predsednik se je v toplih besedah zahvalil v imenu novega odbora ter zaključil zborovanje.

Veselica, ki jo je priredila „Narodna čitalnica“ v Rojanu dne 21. t. m. v dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah, je prav povoljno vspela, v moralnem in tudi materijelnem pogledu. Posebno se zahvaljujemo „Tamburaškemu odseku“ pevskega društva „Adrija“, za blagohotno sodelovanje in za prekrasne točke, ki so jih izvajali med odmori in k plesu.

Zahvaljujemo se tudi pevcem pev. društva „Kolo“ za blagohotno sodelovanje, odboru „Narodnega doma“ v Barkovljah za prepustitev prostorov in odra, ter vsem udeležnikom.

Vstopnino so preplačali sledeči gg. L. Geržina 50 st., Fr. Godnik 40 st., I. Rože 30 st., Gorenjka 30 st., I. Drufovka 1 K, Bole trgovec 20 st.

Tamburaški odsek pevskega društva „Kolo“ naznanja svojim gg. tamburašem in tamburašicam, da bo **danes v petek** ob navadni uri tamburaška vaja v gostilni „Balkan“.

Ljudski oder. Danes zvečer se vrši v „Delavskem domu“, ulica Boschetto št. 5/I. predavanje Etbina Kristana : „Žena in socializem“. Vstopnina 20 stot. za osebo. Začetek ob 8 1/2 uri.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva : Delavsko, izobraževalno in podporno društvo v Sočergi (okr. Koper).

Slov. akad. društvo „Slovenija“ si je na zadnjem obč. zboru, dne 21. t. m. izvolilo za zimski tečaj sledeči odbor :

Predsednik : cand. phil. Fran Mravljak ; podpredsednik : stud. med. vet. Ivan Lesničar ; tajnik : cand. jur. Janko Olip ; blagajnik : stud. phil. Fran Bradač ; knjižničar : stud. jur. Ernest Kobé ; arhivar : stud. jur. Ivan Stanonik ; gospodar : stud. phil. Vojeslav Molè ; namestnika : stud. jur. Fran Trampuš in stud. med. Ervin Murgel ; pre-

(Dalje na četrti strani).

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli :
Prem C., trg., NURNBERG ; Maidarich J., zasebnik, POREC ; Gasparac M., uradnik, DJABOVA ; Franzosi F., svečenik, GRAFENDORF ; Strauch C., častnik, GYOR ; Veitmann A., častnik, DUNAJ ; Wagner C., častnik, KRAKOVO ; Ulrich H., uradn., LJUBLJANA ; Turk M., zasebnik, GOMILSKA ; Pordes M., trg., GRADEC ; Mikič K., nadz., SPLIT ; Wanka F., trg., MONAKOVO ; Jankovič, RAKEK.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je včeraj ob 10. uri predpoludne po dolgi in mučni bolezni v 10. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala naša preljubljena hčerka

Rožica Furlan.

Pogreb zemskih ostankov predrage pokojnice bo jutri v petek (26. oktobra) iz hiše zalosti Campo San Giacomo št. 5, II. n.

TRST, dne 25. oktobra 1906.

ANDREJ in ANA, starši.
Marija in Angela, sestri. Josip, brat.

Tužnim srcem poročamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je naš soprog, oziroma stric, oziroma oče

Jakob Pegan

veleposestnik in bivši večletni župan
danes, dne 24. t. m. ob 9. uri zvečer po dolgotrajni bolezni previden z sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb našega pokojnega očeta bo v soboto 27. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj.

V AVBERU, 24. oktobra 1906.

Jožefa Pegan, vdova.
Fran in Justina Pegan-Žvokelj, naslednika.

Prodaje se gostilna

z dekretom ali brez dekreta.
Naslov pove „INSERATNI ODDELEK“
»EDINOSTI« pod št. 1215

EDINA ZALOGA PO NIZKI GENI

ženskih in moških oblek

Giorgio Jess

TRST

ulica Barriera vecchia št. 15

Ženska krila . . .	gld. 2, 2.50, 3.80, 5.50
Ženski jopiči . . .	4.50, 6.50, 8.50
Ženski paletot . . .	7.50, 9.50, 12.50
Ženske bluze iz volne . . .	3.50, 4.50, 5.50

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi pričevanji.

I. SERRAVALLO

Trst.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni itd. v Trstu

ima

svojo ambulatorij

v ulici S. Nicolò št. 9 (nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in 5 1/2. do 6 1/2. popol.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tosa št. 52. A (levo na hribu).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Zoiske poslopje).

Oeno, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Mestovnan cenik brezplačno in franco

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Mestovnan cenik brezplačno in franco.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikanske skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po sebi najbližje cehi.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje ; kdor išče uradnike ali službene osebe ; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorcev ; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce ; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravljeni v dosegu namena.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Počakaj & Kogel

gledniki: cand. phil. Josip Breznik, cand. phil. Ludovik Cimperman in stud. med. And. Jenko.

Razne vesti.

Štrajk tramvajskih uslužbencev.
V Budimpešti štrajkajo uslužbenci električnega tramvaja. Njim so se pridružili tudi uslužbenci omnibusov. Ves promet je ustavljen.

Število Židov v Avstriji. Glasom ljudskega štetja leta 1900. živi v Avstriji 1.244.899 Židov, oziroma 4,57 odstotkov vsega prebivalstva. Največ jih je bilo na Dunaju: 146.296, potem v Lvovu 44.088, Krakovu 26.671, Černovicah 21.585, Pragi 26.614 itd. Nemški občevalni jezik je napovedalo 410.215 Židov, poljski 622.235, češki 57.782, maloruski 40.906, italijanski 2940, romunski 264, srbski 63, madjarski 165, slovenski 25. Potemtakem se 6% avstrijskih Židov priznava k slovanskemu občevalnemu jeziku. Po poklicu se največ Židov bavi s trgovino in prometom (535.247), s poljedelstvom in gozdarstvom 130.810, z industrijo 351.112, v javnih službah in svobodnih poklicih jih je 198.442. V prizadevanju po omiki nadkrijujejo Židje drugoverce. Na avstrijskih vseučiliščih tvorijo Židje 16,8 odstotkov, na tehnikah pa 19,4 odstotkov.

Brzobjavne vesti.

Novi minister vnanjih stvari.

BUDIMPEŠTA 25. Novi minister vnanjih stvari baron Aehrenthal se najbrž poda v kratkem v Budimpešto, da konferira z ogrsko vlado.

Državni vojni minister zaprisežen.

DUNAJ 25. Cesar je danes ob 1. uri popoldne zaprisegel novega vojnega ministra FZM Schönauha.

Grof Goluchowski in Pietreich pri cesarju.

DUNAJ 25. Cesar je danes ob 1. uri in pol popoldne vsprejel v odslovni avdijenci grofa Goluchowskega in kmalo na to FZM Pietreicha.

Švicarska narodna banka.

BERN 25. Narodna banka je povišala diskont za 1%.

Sestanek grofice Montignoso s svojima sinoma.

MONAKOVO 25. Danes predpoludne se je na saškem poslanstvu grofice Montignoso (bivša saška prestolonaslednica) sestala z obema starejšima sinovima. Sestanek je trajal dve uri. Navzoča je bila tudi nadvojvodinja Toskanska. Popoldne sta oba saška princa odpotovala v Inomost. Velika vojvodinja Toskanska se je ob 1. uri popoldne odpeljala v Lindau, dočim ostane grofice Montignoso s princesinjo Moniko še v Monakovem.

Francoski zbornici.

PARIZ 25. Zbornica in senat sta imela danes kratki, čisto formelni seji. Predsednika sta se spominjala pomorščakov, ki so pone srečili pri katastrofi „Lutina“ ter sta izrazila inozemskim mornaricam hvalo za njih požrtvovalno pomoč. (Pohvala). Na to sta se obe zbornici odgodili do 5. novembra.

Hamburg.

HAMBURG 25. Hamburški državni proračun za 1907 pokazuje 7 milijonov primanjkljaja.

Rusija.

PETROGRAD 25. Revolucionarci so včeraj po noči napadli glasoviti samostan v Pavlogradu, ubili nekoliko menihov ter ga oplenili.

Trgovina.

Borzna poročila dne 25. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — 20 —, London kratak termin K 241.—240.40 Francija K 95.50—95.75, Italija K 95.65—95.90— Italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.15—98.41, ogrska krona K 94.35—94.65, italijanska renta K —, kreditne akcije K 670.—672.—, državne železnice K 676.—678.—, Lombardi K 181.25—183.25 Lloydove akcije K 774.—780.—, Ercke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.—do 162.—, Erbeke do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
— srebru	99.80	99.85
Avstrijska renta v zlatu	116.10	116.20
— v kronah 4%	98.70	98.90
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	88.55	88.50
Ogrska renta v zlatu 4%	112.80	112.30
— kronah 4%	94.30	94.25
— 3 1/2%	84.—	84.10
Akcije nacionalne banke	1755.—	1754.—
Kreditne akcije	678.—	671.50
London, 10 Letr.	241.05	241.—
100 državnih mark	117.50	117.50
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.13	19.12
100 ital. lir	95.65	95.65
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep) — Francozka renta 95.62, italijanska renta 102.60, španski exterior 94.70, akcijske otomanske banke 671.—. Menjice na London 252.50.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 93.20 avstrijska zlata renta 97.20, ogrska 4% zlata renta 95.10, Landerbank 481.—, turške srečke 146.75, parizka banka 15.48, italijanske meridionalne akcije 779.—, akcije Rio Tinto 18.88 Vzdržana.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 85 1/2 srebru 32 1/4, Lombardi 7 1/4, španska renta 98 1/4, italijanska renta 101 1/4, tržni diskont 6—, menjice na Dunaju 24.49. Stalna.

Tržna poročila 25. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.34 do K 14.36, rž za okt. K 13.60 do 13.62, oves za okt. od K 13.86 do 13.88, koruza za okt. — do —.

Pšenica: ponudba slabotne, povpraševanje pičlo, tendenca vzdržana. Predst.: 25.000 met. stot., nespremenjeno; druga žita vzdržano. Vreme: mrazlo.

Hamburg. (Sklep) Kava Santos good average za oktober 35 1/4, za december 35 1/4, za marec 36 1/4, za maj 36 1/4. Mirno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna celna 40—41 navadna dobra 42—44.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za oktober 17.95, za november 17.80, za dec. 17.90, za jan. 18.—, za februar 18.05, za marec 18.20. Mirno. — Vreme: mraz.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 44 1/4, za december 44 1/4. Vzdržano.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, 10 stotnik višje. — Prodaja: 7000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9 1/2 Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 18.—, za nov. 18.—, za nov.-februar 18.25, za januar-april 18.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.15, za nov. 23.30, za november-februar 23.25, za januar-april 23.25 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 31.65 za nov. 30.85, za november-februar 30.75, za jan.-april 30.35 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 74.— za nov. 74 1/4, za november-december 74 1/4, za jan.-april 74.— (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 42 1/2 za nov. 42.—, za januar-april 43 1/4, za maj-avgust 44 1/4, (mirno). — Sladkor surov 88 1/4 usn. nov. 26.—26 1/4, (mirno), bel za tekoči mesec 26 1/4, za nov. 26 1/4, za okt.-januar 27.—, za januar-april 27 1/4, (mirno), rafiniran 60.—60.50. Vreme: dež.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnočrkane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Redke knjige na prodaj: „Ljubljano-celoleten 1881—1905, skupaj ali posamezno; Stritarjev dunajski „Zvon“ celoleten 6 letnikov; „Krea“ 1881—1883. Prodajo posreduje IVAN BONAC, trgovina papirja v Ljubljani. 1214

Gostilna na prodaj na jako dobri poziciji in jako dobro obkrožena. Naslov pri „Edinosti“.

Lovski pes koder, bele dlake, se je priklatil v nedeljo popoldne po končanem lovu k meni. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri Antonu Gregoriču, krčmarju „Konsum. društva“ v Dekanih. 1222

Vajenca za trgovino od 1 do 2 let že v službi se išče takoj. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1223

Učiteljica glasbe z državnim izpitom na Dunaju poučuje glasovir. Naslov pri „Edinosti“. 1203

Radi odpotovanja se takoj proda „Poliphon“, po celnoma nov z 30 kovinskimi ploščami; izbrani, večinoma ruski komadi. Igra mehko in harmonično, primeren za društvo in rodbino. — Cena 35 gld., vreden 90 gld. Naslov pove „Inser. oddel.“ „Edinosti“. 1353

Dve družini (skupno 8 oseb) iščejo za februar ali avgust dve stanovanji (5—7 sob, dve kuhinji), vodo, ako možno plin in to v kakem dvorcu (villa) ne preveč oddaljeno od glavne pošte. Ponudbe pod „D. D.“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 1700

Dve hiši so na prodaj ena v Šklednu in druga pri sv. Mariji Magd. spodnji. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1205

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo pripravna za gostilno ali drugo obrt se proda po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim posestvom v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem oddelku Edinosti“. 1100

V Kjadinu se odda v najem meblirana sobica na dobrem zraku in z lepim razgledom. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1211

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opravo: omare, mize itd. iz prve roke. Ferriera 25.

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovalstva. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

Hiša na prodaj (2 sobi in 2 kuhinji) z malim dvoriščem. Cena 1800 gld. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1216

Pridite vsi!

V gostilni ulica Belvedere št. 17 ima lastnik orkestron „JUNO“, kateri svira navlašč za Slovence izbrane narodne pesmi. Toči se vsakovrstna nova in stara vina po jako nizkih cenah. HENRIK KOSIČ, lastnik.

EVGEN BUCHETTI

TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, dlikates, svežega in suhega sadja.

Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Grški gnjat — Oveji sir pijemonteški — Oveji sir star iz Kornije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodrov ital., najboljše vrste. Na deželo in drobno. Cene brez konkurence.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Velika zaloga

dežnikov

se nahaja v prodajalnici

CARLO TAGINI Trst

ulica Barriera vecchia 5.

Poprave izvrši v najkrajšem času po najnižih cenah.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebne splošno „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Najbolji škrob za lek

Glanzine

Fritz Schulz jun. Akt. Ges.

Eger i. B. u. Leipzig

Glanzine daje najlepše

likano perilo

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Podiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse proge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.

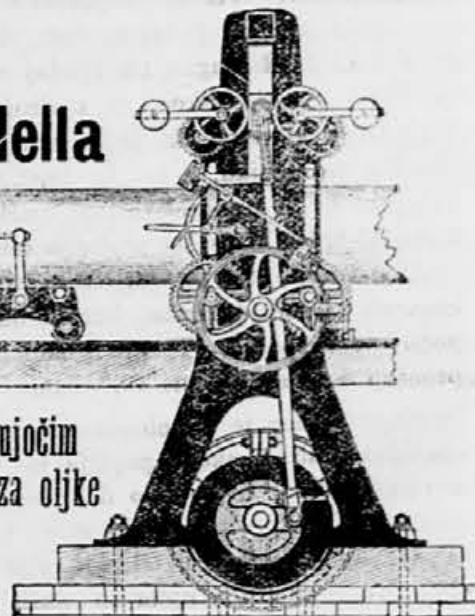
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovejšega sestava na množiči se obrat in napredujočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke

z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vodne stiskalnice. Proračunina zahtevo.

Dr. KOLB

bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik

Dr. A. Mitták, uloa della Zonta št. 7, I. — TRST

Plombovanje zob po najboljših znanstvenih zistemih.

Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.